

SEGÉDLET A TANÓRÁK MEGTARTÁSÁHOZ

óratervek, útmutatók,
feladatok és megoldások

Alsó tagozat

Pénzügyi tervezés,
megtakarítás

Kedves Pedagógus!

Ön a Magyarországon 2016-ban második alkalommal megvalósuló Pénz7 program pénzügyi tanóráihoz készült tanári útmutatót tartja a kezében. Az ideihez hasonló órák megtartására 2015-ben került sor először, az európai kezdeményezésére indult Pénz7 (European Money Week) keretében. A programsorozat célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, s alapos, a hétköznapi életben is hasznosítható ismeretekhez jussanak a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez nyújtanak segítséget a március 7. és 11. között országszerte megrendezésre kerülő, rendhagyó tanórák.

Az idei év témája a megtakarítás és a pénzügyi tervezés; a programsorozat minden tanórája e témák köré épül, a korosztályi sajátosságnak megfelelően, négy különböző korcsoport számára – az általános iskola alsó tagozatától egészen a középiskola közel felnőtt diákjaiig.

A kiadvány célja, hogy segítse és vezesse a pedagógusokat a tanórák megtartásában, illetve hogy az óravázlatok, segédletek és megoldások akár a későbbiekben, a Pénz7 lezárultával is gyakorlati segédanyagként rendelkezésre álljanak. Az óraterveket készítő pedagógus csapat minden korosztály számára három teljes tanórát tervezett meg, amelyek közül az egyik – a lehetőségek szerint – egy banki önkéntes résztvevő is segítheti az óra megtartását. Az óratervek kidolgozása során a készítőik arra is figyelmet fordítottak, hogy időhiány vagy más akadály esetén az eredetileg tervezett három helyett mindössze egy vagy két tanóra is megtartható legyen. Mivel a Pénz7-hez csatlakozó iskolák diákjainak jellemző anyagi háttere nagymértékben eltérhet, a pedagógusoknak arra is lehetőségük van, hogy az egyes feladatokat a helyi viszonyokhoz, a diákok körülményeihez és ismereteihez igazítsák.

Az útmutató felépítése a következő: tanóránkénti tagolásban először mindig az adott óra óravázlata olvasható, ezt követi a részletes tanári útmutató (óraleírás), majd a tanórához tartozó feladatleírások, feladatlapok és egyéb kellékek, végül a feladatok megoldása.

Mit tegyünk, ha a 3 ajánlott tanóra helyett csak kevesebb áll rendelkezésre? Az alsó tagozatnál az első óra önmagában is megállja a helyét, a második-harmadik óra pedig az óraleírás szerint az igényeknek és lehetőségeknek megfelelően rövidíthető; a feladatok tetszés szerint válogathatók össze. A felső tagozatok számára három, önmagában is megtartható óra terve készült el – ezek közül a pedagógus belátása szerint választhat. A középiskolás korosztály esetében a harmadik (banki önkéntes részvételével tervezett) óra önálló egységet alkot, az első két óra témája pedig dupla és szimpla óraként is megtartható; mindkét esetre elkészült az óraterv és az útmutató. A tananyag tehát rugalmas – sokféle változatot kínál, hogy a tanulók, a pedagógusok és az iskolák számára egyaránt megvalósítható és hasznos alapot nyújtson.

A program szervezői nevében azt kívánjuk mindenkinek, diáknak és pedagógusnak egyaránt, hogy a tanórák során ne csak hasznos tudást, hanem élményeket is szerezzenek; s ezekre támaszkodva folytassák a pénzügyek működésének és a pénz izgalmas világának felfedezését. A pénzügyi kalandtúrában pedig további érdekességek, pénzügyi vetélkedők, pályázatok, játékok várják a Pénz7 résztvevőket a www.penz7.hu oldalon is.

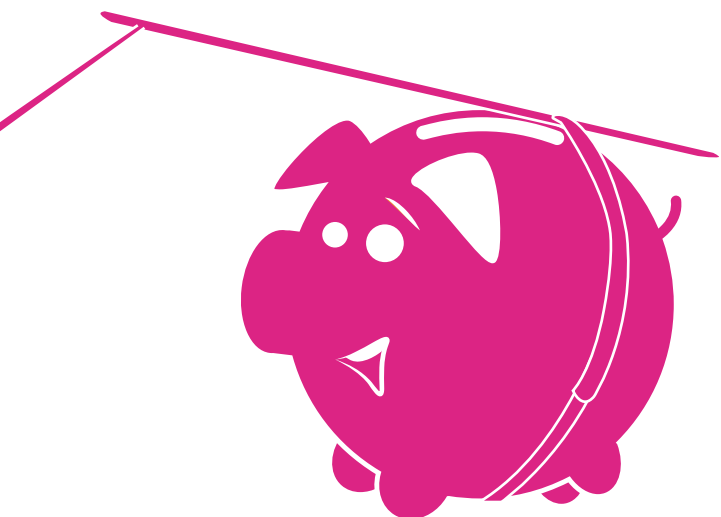
Jó felfedezést!

PÉNZIRÁNYTŰ

TARTALOM

1. ÓRA.....	4
Óraterv	4
Tanári útmutató	7
Kellékek, feladatlapok	10
Időkitöltő feladat	17
Időkitöltő feladat megoldása	17
2-3. ÓRA.....	18
Óraterv.....	18
Tanári útmutató.....	22
Kellékek, feladatlapok	26
A feladatlapok megoldása	34
2-3. óra 1. feladat.....	34
2-3. óra 2. feladat.....	35
2-3. óra 3. feladat.....	36
2-3. óra 4. feladat.....	36
2-3. óra 5. feladat.....	37
2-3. óra 6. feladat.....	38
2-3. óra 7. feladat.....	39

1. ÓRA

ÓRATERV A tücsök és a hangya

A pedagógus neve	Fodor Alice
Műveltségi terület	Ember és társadalom, Életvitel és gyakorlat
Tantárgy	Környezetismeret, Matematika
Osztály	3 - 4.
Az óra témája	Európai Pénz7, pénzügyi tervezés, takarékoság
Az óra cél- és feladatrendszere	• a diákok érezzék meg a jövőjük iránti saját felelősségüket, • erősödjön és tudatosodjon a tervezőképességük, ezzel összefüggésben az értékválasztás, preferenciarendszer jelentősége, • legyenek képesek alternatívákban gondolkodni, az előnyöket és hátrányokat mérlegelve dönteni, • ismerjék fel a tartalékolás, takarékoság jelentőségét, • erősödjön önismeretük (tudatosság, önfegyelem, kitartás, lemondás, értékválasztás).
Fejlesztendő kompetenciák	gazdasági kompetencia, szociális kompetencia, hatékony, önálló tanulás, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, digitális kompetencia, énkép, önismeret, felkészülés a felnőtt élet szerepeire
Az óra didaktikai feladatai	motiváció, ismeretbővítés, gyakorlás, összefoglalás, önellenőrzés, képességfejlesztés
Tantárgyi kapcsolatok	matematika, erkölcsstan, magyar irodalom
Felhasznált források	https://www.youtube.com/watch?v=qcGMPWquZbE http://tudasbazis.sulinet.hu/hu/magyar-nyelv-es-irodalom/irodalom/irodalom-5-osztaly/allatmese-szereploi/allatmese-szereploi-a-tucsok-es-a-hangya http://sojtor-iskola.hu/sites/default/files/szovegalkotas7_8_tanari.pdf
Eszközök	projektor, csoportok feladatleírása
Dátum	2016. március

1. ÓRA

ÓRATERV

A tücsök és a hangya

IDŐ	TANÍTÓI ÉS TANULÓI TEVÉKENYSÉGEK	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA		MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Eszközök	
5'	I. Ráhangelődés 1. I/1. Beszélgetőkör Beszélgetőkörben ülünk le a gyerekekkel! Kezdeményezzünk beszélgetést a munkáról, szorgalomról, keressünk jó példákat az osztályból. Ki, miben szorgalmas? Mi a szorgalmasan végzett munka gyümölcse? Könnyű-e szorgalmasnak lenni? Kell-e önfegyelem a jól végzett munkához?	frontális osztálymunka		Előzetes feladat: A terem berendezése oly módon, hogy négyfős csoportok számára és vetítésre, frontális munkára is alkalmas legyen.
	II. Jelentésteremtés	frontális osztálymunka	projektor	
3'	2. Ismerkedés La Fontaine: A tücsök meg a hangya c. meséjével. Tücsök és a Hangya meséje vetítés vagy tanítói felolvasás			
3'	3. Spontán tanulói megnyilatkozások			
3'	4. Csoportalakítás puzzle segítségével "Illeszkedj, keresd a társaidat" Képdarabok (Hangya, Tücsök, Bőség, Éhség összevágva) kiosztása (Ha a nagy osztálylétszám miatt több csoportot képezünk, akkor egy-egy képet megduplázunk.) Csoportalakítás: összetartozó képelemek megkeresésével Összeillő képdarabok felragasztása rajzlapra		felvágott képek, ragasztó, rajzlap	
15'	5. Csoportmunka Feladatértelmezés, közös gondolkodás, együttműködés	Csoportmunka	A verses mese fénymásolt példánya minden csoportnak, a csoportok feladatleírása	A tanító körbejár, szükség esetén segít az értelmezésben. Amelyik csoport hamarabb kész van, időkitöltő feladatot kap.

IDŐ	TANÍTÓI ÉS TANULÓI TEVÉKENYSÉGEK	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA		MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Eszközök	
	A csoportok feladata:			
	Tücsök csoport Teendők sorba rendezése: Mit tanult a tücsök a hangyától? (tevékenységek kiválasztása és sorrendbe rakása)			
	Hangya csoport Mesebefejezés: Írjatok/ rajzoljatok/játsszatok el egy másik befejezést a történethez!			
	Éhség csoport Válaszoljatok a kérdésekre: Mit jelent az, hogy fölkapik valakinek az álla? Mit jelent az, hogy valaki „hét határon is túl van”? Fogalmazzatok meg, mit mondhatott a tücsök a hangyának, amikor éhes volt!		Szólások mondások c. könyv illusztráció	
	Bőség csoport Karakterterkép: Milyen tulajdonságok jellemzik a tücsköt és a hangyákat a mesében? (A tulajdonságok beírása a tücsök és a hangya sziluettjébe)			
	Időkitöltő feladat: keresztrejtvény (ha valamelyik csoport előbb kész van)		SULINET http://tudasbazis.keresztrejtveny	
10'	III. Reflektálás 1. A csoportok munkáinak ellenőrzése Folyamatábra bemutatása Eltérő mesebefejezés ismertetése/eljátszása Szólások értelmezése Karakterterkép bemutatása	frontális osztálymunka	Csoportonként egy tanuló ismerteti az elkészült tervet. elkészült diákmunkák	Lehetséges változat: Képtárlátogatás – a csoportok az asztalukon hagyják az elkészített tervet, és a teremben körbejárva megnézik a többiek munkáját.
5'	2. Az órai munka értékelése Fogalmazzunk meg közösen egy tanulságot, ami illik erre a mesére! Pl.: A bőség idején is érdemes gondolni a nehezebb időkre, érdemes takarékoskodni!			

ELŐKÉSZÜLETEK:

Az óra megkezdése előtt a termet rendezzük be úgy, hogy csoportmunkára és frontális munkára is alkalmas legyen! Az óravázlatban 4 fős csoportok szerepelnek, de a feladatok három fővel is jól elvégezhetőek. Ha több csoportot képezünk, mert nagy az osztály létszáma, akkor egy-egy képet, feladatot megduplázhathatunk. Előre el kell döntenünk, hogy hány csoporttal dolgozunk, és azok hány főből fognak állni, mert a tücsök, hangya, bőség, éhség képeket eszerint kell részekre vágni.

- Ha a mesét nem felolvassuk, hanem vetítjük, akkor a teremben a vetítés feltételeit biztosítanunk és ellenőriznünk kell!

A mese internetes elérhetősége: <https://www.youtube.com/watch?v=qcGMPWquZbE>

A csoportok számának megfelelően készítsük össze a kellékeket:

- A csoportok képei borítékban puzzle formájában: Tücsök, Hangya, Éhség, Bőség (egy kép annyi darabra összevágva, ahány fős csoportokat szeretnénk képezni). Annyi boríték szükséges, ahány csoportunk lesz. Csoportonként 1 db A/4 rajzlap, ragasztó.
- A vers fénymásolt példánya minden csoportnak
- Borítékban: Tücsök csoport feladatléírása, plusz szükséges A/4-es és A/3 lap, olló, ragasztó
- Borítékban: Hangya csoport feladatléírása, A/4 papír
- Borítékban: Éhség csoport feladatléírása, Szólások mondások c. könyv
- Borítékban: Bőség csoport feladatléírása, a tücsök és a hangya sziluettje
- Kitöltő feladat: keresztrejtvény

AZ ÓRA MENETE:

I. RÁHANGOLÓDÁS - Tervezett időkeret: 5 perc

1. Beszélgetőkör

Ha van rá lehetőségünk, akkor egy olyan körben – beszélgetőkörben – ülünk le a gyerekekkel, ahol mindenki látja egymást! Kezdeményezzünk beszélgetést a munkáról, szorgalomról, keressünk példákat az osztályból.

Ki miben szorgalmas? Mi a szorgalmasan végzett munka gyümölcse? Könnyű-e szorgalmasnak lenni? Kell-e önfegyelem a jól végzett munkához?

II. JELENTÉSTEREMTÉS

1. Ismerkedés a mesével - Tervezett időkeret: 3 perc

Indítsuk el a filmet vagy olvassuk fel mi La Fontaine: A tücsök és a hangya c. meséjét!
A film elérhető: <https://www.youtube.com/watch?v=qcGMPWquZbE>

2. Spontán tanulói megnyilatkozások - Tervezett időkeret: 3 perc

A mese elhangzása után hallgassuk meg a gyerekek spontán megnyilatkozásait! Bizonyára számtalan észrevételük lesz. A beszélgetés végén mondjuk el, hogy a mostanihoz hasonló órákra az EU kezdeményezésére, a Pénz7 (European Moneyweek) keretében kerül sor már 2. éve. A kezdeményezés célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Az ideai téma a megtakarítás. A programot minisztériumok, állami intézmények és pénzügyi szereplők is támogatják. Ehhez a tanórához hasonlóan, a hét folyamán országszerte lesznek hasonló órák a jelentkező iskolákban.

3. Csoportalakítás - Tervezett időkeret: 3 perc

A csoportalakítás spontán módon megy végbe, a gyerekek feladata az lesz, hogy húzzanak egy képrészletet, és keressék meg az összetartozó elemeket. Feladat, hogy állítsák össze a képeket és ragasszák fel egy A/4 rajzlapra.

Itt még a tanítónak a gyerekek ismeretében módja van szükség esetén a csoportok összetételén változtatni.

A képek segítségével 4 csoport alakul ki: Hangya, Tücsök, Bőség, Éhség. (Ha az osztálylétszám nagyobb, lehetőség van a csoportok duplázására.)

4. Csoportmunka - Tervezett időkeret: 15 perc

A csoportmunka előkészítésében a tanító ismerteti a feladatot:

Ezen az órán négy csoportban fogunk dolgozni. Mindegyik csoport kap egy borítékot, amiben La Fontaine meséje, a csoportfeladat leírása és az ahhoz szükséges eszközök találhatóak. Ezek a feladatok csoportonként eltérőek, de a megoldására mindenkinek 15 perce lesz. Ügyeljünk arra, hogy a feladatot pontosan értelmezzétek, és hogy a megoldásba minden csoporttagot bevonjunk! Ha valaki hamarabb elkészülne, akkor a tanári asztalról időkitöltő feladatot vehet (keresztrejtvény).

A borítékokat a tanító adja, vagy az eszközfelelős viszi az asztalokhoz.

A Tücsök csoport feladata

az, hogy a gyerekek kiválasszák a felsorolt tevékenységekből, ami hasznos lehet a tücsöknek, és felragasszák a mondatokat egy kartonra.

A mondatok a következők:

- Érdemes a szűkös időre (télre) tartalékolni
- Keressen raktárt nyáron
- Amit talál, mind egye meg
- Egyen is, raktározzon is
- Ha nincs kedve dolgozni, hagyja abba a munkát
- Ha elment a kedve, gondoljon a téli hidegre
- Gyűjtsön magvakat a raktárába
- Fogjon össze a tücsök család
- Zenéljen

A feladat kiváló alkalom arra, a gyerekek beszélgessenek, vitatkozzanak, érveljenek, a pedagógiai szándék pedig a konszenzus elérése csoporton belül.

A Hangya csoport feladata,

hogy másik befejezést találjanak ki a történethez, és azt egy tetszőleges módon bemutassák. Ez lehet egyszerűen szóban vagy rajzban, vagy akár el is játszhatják egy élőkép vagy egy rövid jelenet formájában.

Ennek a csoportnak van a legnagyobb szüksége a tanító segítségére, mert egyrészt meg kell, hogy születessen az ötlet az eltérő befejezésre, amiben valószínűleg egy olyan megoldást kell találni, hogy a hangya se legyen vesztes, másrészt ezt be is kell mutatni.

Ha úgy látjuk, hogy a gyerekek nehezen értelmezik a feladatot, akkor tanítói magyarázattal röviden megbeszélhetjük a felmerülő kérdéseket.

Az Éhség csoport feladata két részből áll.

Először a feladtleírásukon található, a meséhez kapcsolódó szólásokat kell értelmezniük:

- Mit jelent az, hogy felkopik valakinek az álla?
- Mit jelent az, hogy valaki „hét határon is túl van”?

Valószínűleg lesz előfeltevésük, fontos, hogy mindenki részt vegyen a találgatásban, de aztán ellenőrizniük is kell a megoldásaikat. Ez történhet internetkapcsolattal rendelkező osztályok esetében a neten való kereséssel:

Magyar szólások közmondások adatbázisa

http://www.tankonyvtar.hu/en/tartalom/tinta/TAMOP-4_2_5-09_Magyar_szolasok_kozmondasok_adatbazisa/Magyar_szolasok_kozmondasok_adatbazisa.pdf

vagy

O.Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások. (Gondolat, Budapest) c. könyvéből

Ha a feladatnak ezzel a részével elkészültek, a mondásokat értelmezték, akkor elgondolkodhatnak azon, hogy mit mondhatott a tücsök a hangyának, amikor megszorult és kölcsön szeretett volna kérni.

A feladatnak ezt a részét elég lehet szóban megfogalmazni, a szólások magyarázatát kérjük írásban.

A Bőség csoport feladata

két karakterterkép elkészítése.

A feladtleírás mellékleteként megkapják a két állat sziluettjét.

A gyerekeknek össze kell gyűjteniük, és a megfelelő sziluettbe beírniük a két állat külső és belső tulajdonságait.

A pedagógiai elvárások a következők lehetnek: a feladat közös értelmezése, megbeszélés, közös vélemény kialakítása, és együttműködés a kivitelezésben.

Fontos, hogy a pedagógus körbejárjon, szükség esetén segítsen!

Az idő múlását érdemes mutatni, jelezni. Internetkapcsolattal rendelkező termekben kivetíthetjük a hátralévő időt, így a gyerekek maguk is be tudják osztani az idejüket.

Időkitöltő feladatot (A keresztretjvényt) akkor vegyenek csak a csoportok, ha a tanító meggyőződik arról, hogy az eredeti feladatot hiánytalanul megoldották.

III. REFLEKTÁLÁS - Tervezett időkeret: 10 perc

Az osztály korábbiakban bevált munkastílusától és a hátralévő időtől függően a reflektálás történhet frontálisan vagy képtárlátogatással. A frontális munkaforma esetében hallgassuk meg az összes megoldást úgy, hogy a csoportok szóvivője röviden ismerteti a feladatot és a megoldást, míg a képtárlátogatásnál a csoportok a teremben körbejárva nézzék meg egymás munkáját. Ha kevesebb az idő, akkor érdemes az utóbbi megoldást választani.

Ha a Hangya csoport a dramatizálást választotta, akkor a reflektálás mindenképpen az ő bemutatójukkal induljon.

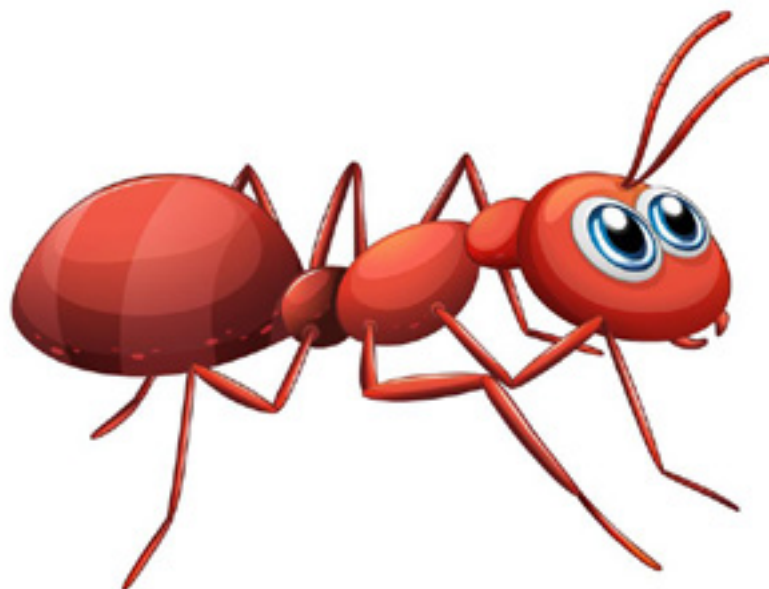
Zárásként érdemes közösen megfogalmazni a tanulságot, hogy be kell osztani a jövedelmet, félre is kell tenni, tartalékot kell képezni.

Végezetül az órai munkát értékelni kell!

La Fontaine A tücsök és a hangya

Mit csinált a Tücsök nyáron?
Csak muzsikált hét határon.
Aztán jött a tél a nyárra,
s fölkapott a koma álla.
Szomszédjában élt a Hangya.
Éhen ahhoz ment panaszra,
s arra kérte, egy kevéske
búzádjon neki télire.
„Búzá? - szólt a Hangya sógor. -
Már ez aztán sok a jóból!
Tél elején sincs búzád már?
Hát a nyáron mit csináltál?
„Mit csináltam? Kérem szépen,
muzsikáltam - szólt szerényen
Tücsök mester. - Aki kérte,
nótát húztam a fülébe!”
„Nótát húztál, ebugatta?
No hát akkor - szólt a Hangya -
járd el hozzá most a táncot!
Jó mulatságot kívánok.”

CSOPORTALKÍTÁSHOZ SZÜKSÉGES KÉPEK

CSOPORTALKÍTÁSHOZ SZÜKSÉGES KÉPEK

TÜCSÖK CSOPORT FELADATA

Válasszátok ki a felsorolt tevékenységből, ami hasznos lehet a Tücsöknek!

Rakjátok sorba a teendőket!

Vágjátok ki a mondatokat, és a kitalált sorrendben ragasszátok fel kartonpapírra!

ÉRDEMES A SZŰKÖS IDŐRE (TÉLRE) TARTALÉKOLNI

KERESSEN RAKTÁRT NYÁRON!

AMIT TALÁL MIND EGYE MEG!

EGYEN IS, RAKTÁROZZON IS!

HA NINCS KEDVE DOLGOZNI, HAGYJA ABBA A MUNKÁT!

HA ELMENT A KEDVE, GONDOLJON A TÉLI HIDEGRE!

GYŰJTSÖN MAGVAKAT A RAKTÁRÁBA!

FOGJON ÖSSZE A TÜCSÖK CSALÁD!

ZENÉLJEN!

HANGYA CSOPORT FELADATA

Mesebefejezés:

Írjatok vagy rajzoljatok le, vagy játsszatok el egy másik befejezést a történethez!

BŐSÉG CSOPORT FELADATA

Karakterterkép:

Milyen tulajdonságok jellemzik a tücsköt és a hangyát a mesében?

Írjátok a Tücsök és a Hangya sziluettjébe a két állat külső és belső tulajdonságait!

Bőség csoport feladatához szükséges sziluettek:

ÉHSÉG CSOPORT FELADATA

Válaszoljatok a kérdésekre!

Mit jelent az, hogy fölkapik valakinek az álla?

Válaszotok:

Mit jelent az, hogy valaki "hét határon túl van"?

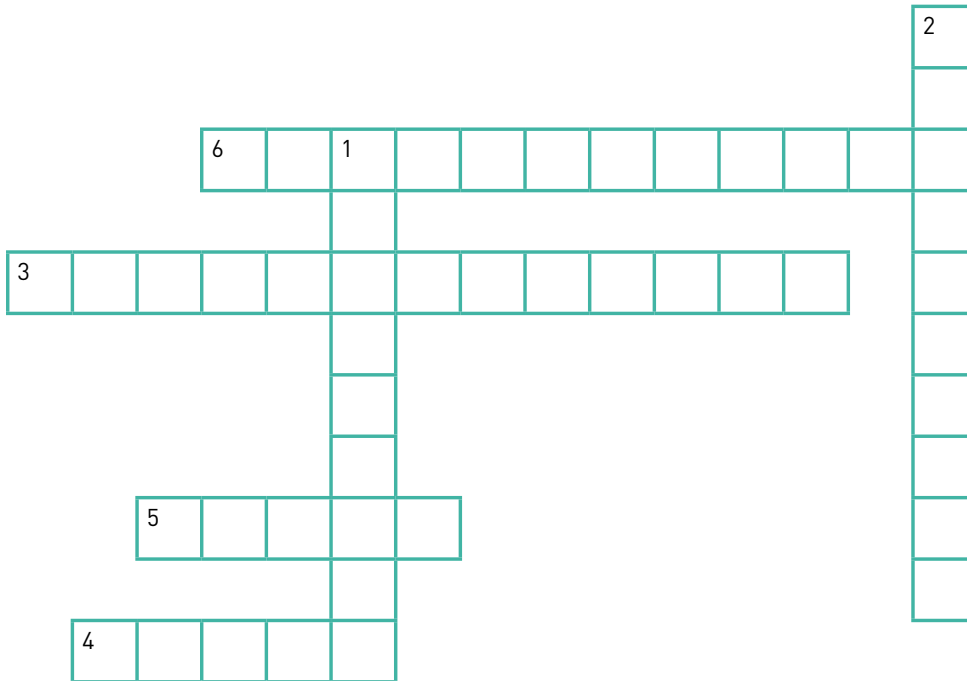
Válaszotok:

Fogalmazzátok meg, mit mondhatott a tücsök a hangyának, amikor éhes volt!

Válaszotok:

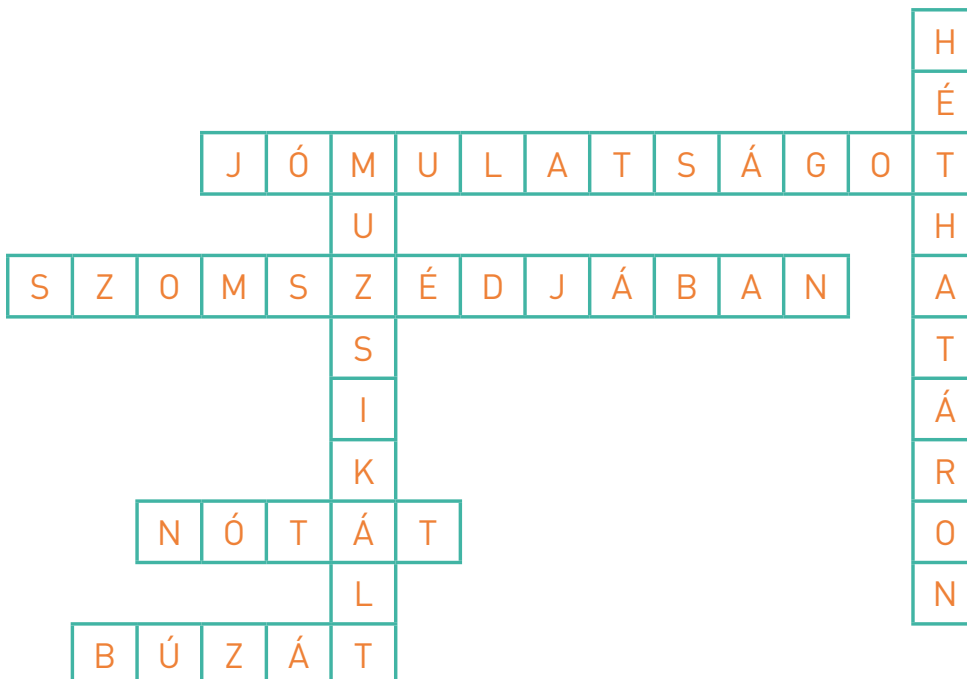
IDŐKITÖLTŐ FELADAT

1. Mit csinált a Tücsök nyáron?
2. Hol muzsikált?
3. Hol élt a Hangya?

4. Mit kért a Tücsök?
5. Mit húzott a Tücsök mások fülébe?
6. Mit kívánt a Hangya?

IDŐKITÖLTŐ FELADAT MEGOLDÁSA

A pedagógus neve	Fodor Alice
Műveltségi terület	Ember és társadalom, Életvitel és gyakorlat
Tantárgy	Környezetismeret, Matematika
Osztály	3 - 4.

Az óra témája	Európai Pénz7, pénzügyi tervezés, takarékoság
Az óra cél- és feladatrendszere	• erősödjön a diákok pénzügyi tudatossága • érezzék meg a jövőjük iránti saját felelősségüket pénzügyi szempontból is • erősödjön és tudatosodjon a tervezőképességük, ezzel összefüggésben az értékválasztás, preferenciarendszer jelentősége • legyenek képesek alternatívákban gondolkodni, az előnyöket és hátrányokat mérlegelve dönteni • ismerjék fel a tartalékolás, takarékoság jelentőségét • erősödjön önismeretük (tudatosság, önfegyelem, kitartás, lemondás, értékválasztás)
Fejlesztendő kompetenciák	gazdasági kompetencia, szociális kompetencia, hatékony önálló tanulás, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, digitális kompetencia, énkép, önismeret, felkészülés a felnőtt élet szerepeire
Az óra didaktikai feladatai	motiváció, ismeretbővítés, gyakorlás, összefoglalás, önellenőrzés, képességfejlesztés

---

Tantárgyi kapcsolatok	matematika, erkölcsstan, technika
Eszközök	• fabatkák, olló, ragasztó • menetlevelek, • 1-7. feladatléírás • 1-7. feladat megoldása
Dátum	2016. március

IDŐ	TANÍTÓI ÉS TANULÓI TEVÉKENYSÉGEK	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA		MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Eszközök	
5'	I. Ráhangolódás I/1. Beszélgetőkör A mai dupla óránkon csoportokban fogtok dolgozni. Minden csapat 10 fabatkát és egy menetlevelet kap induláskor. Egy akadályokkal teli pályát készítettem elő nektek, ahol az állomásokon feladatokat oldhattok meg. Az egyes feladatok sikeres megoldásáért mindig fabatka jár. Alapítottam ezen kívül egy saját bankot is, ahova betehetitek kamatozni a fabatkáitokat, és ahol felvehetitek a pénzeteket, amiért megdolgoztatok. Az állomások a számozott asztaloknál vannak, bárholnan indulhattok, ha végeztetek, kereshettek szabad állomást. A kész megfejtéseket a nálam lévő megoldó kulcsok segítségével, javítóceruzával ellenőrizhettek. A megoldásokhoz a banktól kérhettek segítséget, de 1 fabatkát kell érte fizetnetek. A nyertes csapat, az, amelyik először gyűjt össze 100 fabatkát.	tanári bevezetés	menetlevelek fabatkák	Előzetes feladat: A terem berendezése oly módon, hogy 3-4 fős csoportok számára állomásokon végzett feladatok elvégzésére alkalmas legyen. Az osztályt 3-4 fős csoportokba szervezzük. Ha van banki önkéntes vagy más segítő (pl. szülő), akkor érdemes az elején kinevezni egy bankfiókot, ahol bemutatják a jó megoldást és átveszik a fizetséget. Az összegyűlt fabatkáikat a játék alatt betehetik kamatozni a bankba. Az Osztálybank kamatlába 10%. Az állomásokon a feladatokat előre elhelyezzük.
	Csoportmunka: a feladatok megoldása állomásonként			
10'	1. Feladat Pénzzel, pénzköltéssel kapcsolatos szólásmondásokat olvashattok. Válogassátok ki közülük azokat, amelyek segítik az embert, hogy céljai teljesüljenek!	tevékenykedtetés a probléma közös elemzése feladatértelmezés, együttműködés megbeszélés, vita	1. feladatlap Szólások mondanások c. könyv ceruza, javítóceruza megoldókulcs	Ha nincs segítő, akkor a feladatlapokat összegyűjtjük, és óra után értékeljük ki.

IDŐ	TANÍTÓI ÉS TANULÓI TEVÉKENYSÉGEK	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA		MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Eszközök	
10'	2. Feladat Összekeveredett két gyerek története Tervező Tamás is és Szeleburdi Szofi is szeretne volna Anyák napján édesanyját egy cserép jácinttal köszönteni. A két gyerek története összekeveredett. Válogassátok szét az eseményeket! Írjátok a számokkal jelzett eseményeket a két gyerek neve mellé! Milyen tanácsot adnátok még Szofinak?		2. feladatlap ceruza, javítóceruza megoldókulcs	
10'	3. Feladat Szókereső Elrejtettem a táblázatban a következő szavakat pénzhét, forint, takarékoság, kamat, tervezés, tartalék, tudatos, előrelátó, felelősség, érték Keressétek meg őket!	csoportmunka, feladatértelmezés, közös gondolkodás, együttműködés	3. feladatlap ceruza, javítóceruza megoldókulcs	a szókereső elérhető interneten is: http://LearningApps.org/display?v=pscqtbj301
10'	4. Feladat Hogyan szaporíthatod a pénzedet? (Írjátok be a hiányzó számokat) Aki a bankba beteszi a pénzét, és ott hagyja hónapokig vagy akár évekig, az a banktól kamatot kap, vagyis a több pénze lesz, amikor kiveszi. Legyetek Ti a bankárok, egészítsétek ki a könyvelést! (lásd 30. oldal)	A probléma közös elemzése csoportmunka önellenőrzés	4. feladatlap ceruza, javítóceruza megoldókulcs	Ha nincs segítő, akkor a feladatlapokat összegyűjtjük, és óra után értékeljük ki.
15'	5. Feladat Hol szökik el a pénz? Párosítsátok a képeket a hozzájuk tartozó feliratokkal, és fogalmazzatok meg további pénznyelő rossz szokásokat!	A probléma közös elemzése csoportmunka önellenőrzés	5. feladatlap ceruza, javítóceruza megoldókulcs	

IDŐ	TANÍTÓI ÉS TANULÓI TEVÉKENYSÉGEK	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA		MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Eszközök	
10'	6. Feladat Kakukktojás Nézzétek meg a magyar pénzek képeit és találjátok ki, melyik kettő a kakukktojás, ami napjainkban nincs forgalomban. Ha felismeritek az egyes papírpénzeken szereplő történelmi személyeket, nevezzétek meg őket!	tevékenykedtetés csoportmunka: önellenőrzés	6. feladatlap ceruza, javítóceruza megoldókulcs	
10'	7. Feladat Számoljunk együtt! Döme áprilisban kezdett el takarékoskodni. Az induláskor volt már 200 Ft-ja. Minden hónapban gyűjtött hozzá 150 Ft-ot. Hány hónap múlva lett 800 Ft-ja? Hány hónap múlva lett 1700 Ft-ja? Mennyi pénze lett év végére? Mennyi pénze lett egy év múlva?	A probléma közös elemzése csoportmunka önellenőrzés	7. feladatlap ceruza, javítóceruza megoldókulcs	
10'	Az óra zárása Fabatkák beváltása a bankban. Az a csapat, amelyiknek sikerült összegyűjtenie 100 fabatkát, az a bankban beválthatja egy Pénz7 ajándékra Ötlet: kiszínezhető, összeállítható papírpersely		ajándék persely	

ELŐKÉSZÜLETEK:

A terem rendezzük be úgy, hogy 3-4 fős csoportok számára állomásokon végzett feladatok elvégzésére alkalmas legyen. Ha a teremben van internet hozzáférés, akkor tegyük lehetővé a gyerekeknek, hogy a gépet használhassák.

(Az óraterv 3-4 fős csoportokról ír, de a saját osztályunk ismeretében a csoportok létszámát szabadon változtathatjuk.)

HA VAN BANKI ÖNKÉNTES

vagy segítő szülő, akkor jelöljük ki egy „bankfiókot”, ahol:

- a csapatok bemutatják a jó megoldásokat
- átveszik a fizetséget
- berakják kamatozni a pénzüket
- ha tanári segítséget kérnek, akkor annak a díját, az 1 fabatkát ott fizetik be.

HA NINCS BANKI ÖNKÉNTES

vagy más segítő felnőtt jelen az órán, akkor két megoldás lehetséges:

1. a kész feladatokat gyűjtsük össze és óra után ellenőrizzük azokat. Mi magunk inkább a folyamatot facilitáljuk;
2. vagy ha osztályunkban korábban ez már bevett gyakorlat volt, akkor a megoldó kulcs segítségével önellenőrzés is lehetséges. Így a kifizetés, a fabatkák gyűjtögetése is folyamatos lehet.

A feladatokat vagy az állomásokon helyezzük el, így a csapatok vándorolnak asztalról asztalra, vagy a másik esetben a gyerekek a helyükön maradnak, és amikor elkészültek, akkor egy előre kijelölt asztalról maguk választanak új feladatot.

A csoportok számának megfelelően készítsük össze a kellékeket:

- menetlevelek (csoportonként 1 db)
- fabatkák a banki asztalon (célszerű címletenként vagy 100 fabatkánként csoportosítva)
- 1-7. feladatlap (a csoportok szerinti példányszámban)
- 1-7. feladat megoldókulcsai
- Szólások mondások c. könyvből 1 db
- ajándék papírpersely (tanulónként 1 db)

AZ ÓRA MENETE:

I. RÁHANGOLÓDÁS - Tervezett időkeret: 10 perc

Bevezetőül mondjuk el a gyerekeknek, hogy az elkövetkező dupla órán csoportokban fognak dolgozni. A csoportok az előző órán már kialakítottak lehetnek, de ez alkalommal válasszanak maguknak új nevet, amit majd a menetlevél megfelelő helyére írnak be. (Osszuk ki a menetleveleket és csoportonként 10 fabatkát!)

Mondjuk el, hogy a mostanihoz hasonló órákra az EU kezdeményezésére, a Pénz7 (European Moneyweek) keretében kerül sor már 2. éve. A kezdeményezés célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Az idei téma a megtakarítás. A programot minisztériumok, állami intézmények és pénzügyi szereplők is támogatják. Ehhez a tanórához hasonlóan, a hét folyamán országsszerte lesznek hasonló órák a jelentkező iskolákban. Ez az óra azért különleges, mert egy banki szakember segíti az órai munkát.

ISMERTESSÜK A JÁTÉK MENETÉT:

Minden csapat 10 fabatkát és egy menetlevelet kapott az induláshoz. A fabatka lesz most az ő pénzük. A cél az, hogy 100 fabatkát keressenek, de közben el is veszíthetnek belőle.

Egy akadályokkal teli pálya vár rájuk, ahol az állomásokon feladatokat oldhatnak meg. Az egyes feladatok sikeres megoldásáért 10-20 fabatka jár, amit a tanár vagy a banki önkéntes ad át a helyes megoldásokért.

Meg kell említeni azt is, hogy az osztálynak van egy saját bankja is, ahova betehetik kamatozni a fabatkáikat, és ahol felvehetik a pénzüket, amiért megdolgoztak. 10 fabatkánként 1 fabatka kamat jár a játék végén, ha bankba teszik a kapott pénzüket.

Ha számukra nehézséget jelentő feladattal találkoznak, akkor a banktól (tanártól, önkéntestől) kérhetnek segítséget, de 1 fabatkát kell érte fizetniük.

Az állomások a számozott asztaloknál vannak, bárholnan indulhatnak, ha végeztek, kereshetnek szabad állomást. A kész megfejtéseket a megoldó kulcsok segítségével, javítóceruzával ellenőrizték VAGY adják az önkéntesnek és ő ellenőrzi a megoldást.

A megoldó kulcsok a banknál (tanítónál, önkéntesnél) vannak.

Az a csapat éri el a célt, amely összegyűjti a 100 fabatkát. A nyertes, akinek először gyűlik össze a 100 fabatka.

Érdeemes a gyerekek figyelmét felhívni arra, hogy a feladatokat olvassák el közösen, értelmezzék, és arra is figyeljenek, hogy a megfejtésbe minden csapattagot vonjanak be.

II. CSOPORTMUNKA - Tervezett időkeret: 7x10 perc

(Ha csak egy tanórát tartunk, válasszunk ki 3 feladatot!)

1. feladat

Az 1. feladatban pénzzel, pénzköltéssel kapcsolatos szólásmondásokat olvashatnak. Azokat kell kiválogatniuk, amelyek segítik az embert, hogy céljai teljesüljenek!

A gyerekek valószínűleg nem fogják érteni az összes szólást, ezért forrást kell biztosítani, hogy utánanézhessenek.

www.tankonyvtar.hu/...szolasok_kozmondasok.../Magyar_szolasok_koz...

vagy **O.Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások.** Gondolat, Budapest c. könyvéből

A feladat helyes megoldásáért 10 fabatka adható (helyes válaszonként 2)

2. feladat

Ebben a feladatban a tanulóknak 2 összekeveredett történetet kell kibogozniuk.

Tervező Tamásét és Szeleburdi Szofiét. A gyerekek nem feltétlenül jönnek rá azonnal, hogy beszélő nevekről van szó, és a feladatot nem értik meg azonnal, érdemes erre utalást tenni.

A próbatanítás tapasztalata szerint a másik nehézség, hogy a gyerekek csak a feladat első részét oldják meg, az új tanácsok megfogalmazása, amiért tanácsonként 1 fabatka jár, már elkerüli a figyelmüket.

Mivel ez a pénzügyi nevelés szempontjából nagyon értékes, ezért ne fogadjuk el a megoldást e nélkül, ösztönözzük a gyerekeket gondolkodásra.

A feladat helyes megoldásáért 21 fabatka adható (helyes megoldásonként 3) + a további tanácsokért 1-1

3. feladat

Egy szókereső, amit akár IKT-val, akár papíralapon kiadhatunk a gyerekeknek.

Az első esetben a <http://LearningApps.org/display?v=pscqtbj301> hivatkozáson található a feladat. Ennek előnye, hogy a digitális változatban a megtalált szavak a szólistában más színre váltanak, tehát az ellenőrzés is azonnal megoldott.

A feladat helyes megoldásáért 20 fabatka adható (szavanként 2)

4. feladat

Kamatot kell számolni elhelyezett pénzösszeg után. Ez a feladat nem egy egyszerű matematikai feladat, ez egy összetett függvény. A harmadikosoknak még meg kell magyaráznunk, hogy a betett zsebpénz tizedrésze lesz a kamat, és ezt kell hozzáadnunk az eredeti számhoz, hogy megkapjuk a felvett pénzt.

A negyedikeseknek ez már valószínűleg nem fog nehézséget jelenteni. Természetesen a feladatban szereplő 10 %-os kamatláb napjainkban nem reális, ezt meg is említhetjük a gyerekeknek, de a folyamat megértése és az egyszerű számolás miatt ezt alkalmazzuk.

Amikor a feladatot a gyerekek bemutatják, akkor (újra) ajánljuk fel nekik, hogy ők is tegyék be a pénzük egy részét a bankba, hogy kamatozzon. A döntést bízunk rájuk.

A feladat helyes megoldásáért 15 fabatka adható (megoldásonként 1)

5. feladat

A gyerekeknek párosítaniuk kell a képeket a hozzájuk tartozó feliratokkal, és megfogalmazni további rossz, pénznyelő szokásokat! Minden további ötletük, amit megfogalmaznak és le is írnak, két fabatkát ér.

Ha rossz szokások helyett tanácsokat fogalmaznak meg, az is elfogadható.

A feladat helyes megoldásáért 10 fabatka adható (párosításonként 2), plusz ötletenként további 2.

A 6. feladat egy kakukktójás

A magyar pénzek képei közül kell kiválasztani azt a kettőt, ami napjainkban nincs forgalomban. Ez valószínűleg menni fog a gyerekeknek, de a feladat második része már nehezebb. Az egyes papírpénzeken szereplő történelmi személyeket kell megnevezniük. Ehhez vagy banki segítséget vehetnek igénybe, nevenként 1 fabatkáért, vagy az interneten is kutakodhatnak:

https://hu.wikipedia.org/wiki/A_magyar_forint_p%C3%A9nzjegyei

A feladat helyes megoldásáért 20 fabatka adható (a kakukktójásokért 1-1, a többi válaszáért 2)

7. feladat

Egy összetett szöveges feladat, amit részekre kell osztani, és a megoldásához a gyerekek készíthetnek egy táblázatot is. Ez jelentősen megkönnyíti az értelmezését. A próbatanítás tapasztalata az volt, hogy a harmadikosok is meg tudták oldani.

A feladat helyes megoldásáért 10 fabatka adható (válaszonként 2)

III. REFLEKTÁLÁS - Tervezett időkeret: 10 perc

AZ ÓRA ZÁRÁSA

Fabatkák beváltása a bankban.

Összesen kb. 120 fabatkát gyűjthettek a gyerekek, attól függően, mennyit költöttek a segítségre, illetve betették-e a pénzüket kamatozni.

Ideális esetben, ha banki önkéntes segítette a munkánkat, akkor a gyerekek folyamatosan gyűjtögettek, és minden bizonnyal valamennyien össze tudták gyűjteni a 100 fabatkát, amit a bankban beválthatnak egy Pénz7 ajándékra, egy kivágható, összeállítható papírperselyre.

Ez azért is jobb lenne így, mert időkitöltőként funkcionálhatna, amíg minden csoport zárni tud.

Az óra közös zárásaként érdemes lehetőséget teremteni arra is, hogy a csoporttagok egymás munkáját, az együttműködést értékelhessék csoporton belül.

Visszajelzést kérhetünk arra is, hogy érezték magukat a dupla órán, melyik feladat tetszett, melyik okozott nehézséget, és hasznos lenne közösen megfogalmazni a tanulságot, hogy a pénzzel tudatosan kell bánnunk, érdemes takarékoskodni.

MENETLEVÉL:

A CSAPAT NEVE:

.....

	Bevétel -10Fb	Kiadás	Egyenleg
1. Feladat			
2. Feladat			
3. Feladat			
4. Feladat			
5. Feladat			
6. Feladat			
7. Feladat			
Összesen:			

1. FELADAT

Pénzzel, pénzköltéssel kapcsolatos szólásmondásokat olvashattok.

Válogassátok ki közülük azokat, amelyek segítik az embert, hogy céljai teljesüljenek!
Minden helyesen megtalált közmondás **két fabatkát** ér.

- A. Égeti a pénz a zsebét.
- B. Ablakon szórja ki a pénzt.
- C. Összehúzza a nadrágszíjat.
- D. Élére rakja a garast.
- E. Várja, hogy a sültgalamb a szájába repüljön.
- F. Ki korán kel, aranyat lel.
- G. Fogához veri a garast.
- H. Könnyen jön, könnyen megy.
- I. Sok kicsi sokra megy.

2. FELADAT

Tervező Tamás is és **Szeleburdi Szofi** is szeretne volna anyák napján édesanyját egy cserép jácinttal köszönteni.

A két gyerek története összekeveredett. Válogassátok szét az eseményeket! Írjátok a számokkal jelzett eseményeket a két gyerek neve mellé!

1. összegyűjtötte zsebpénzét
2. nem takarékoskodott
3. elköltötte az ajándékba kapott pénzt
4. nem tudta megvenni a cserép jácintot
5. lemondott a fagyiról
6. visszaváltotta az üvegeket
7. megvette cserép jácintot

Tervező Tamás: .....

.....

.....

.....

Szeleburdi Szofi: .....

.....

.....

.....

3. FELADAT: Szókereső

A táblázatban elrejtettem a számokkal jelzett szavakat. Keressétek meg őket!

Minden megtalált szó **két fabatkát** ér.

H	O	H	O	K	P	O	O	K	Z	T	O	T	X	G	N	V	X	P	S	Q	Z	M
X	Z	D	Q	M	Y	B	X	D	Ü	J	A	T	Q	Y	U	U	R	H	Ö	Ö	T	A
T	Ö	C	H	Ö	G	W	S	G	I	K	X	B	O	S	Z	Ü	Q	A	W	D	A	Ö
F	L	M	V	J	C	B	S	U	A	C	Ö	I	X	A	H	E	U	T	U	Q	R	J
E	V	Ö	R	Z	D	L	W	R	S	H	P	C	H	Ö	J	O	C	H	C	S	T	F
L	D	Y	Ü	W	E	J	É	Ü	P	Y	B	K	I	J	P	F	Y	V	U	P	A	R
E	R	J	M	O	T	K	K	Ö	D	H	Z	S	M	Z	E	R	E	X	R	K	L	R
L	E	V	V	A	O	V	O	W	X	N	A	X	K	J	R	A	D	W	A	U	É	O
Ö	G	I	T	S	I	T	E	R	V	E	Z	É	S	Á	R	J	Y	V	D	I	K	K
S	R	K	S	S	P	U	Z	Ü	P	D	S	G	U	J	F	D	L	H	J	X	G	Á
S	Á	Á	Y	I	V	E	G	B	Y	Á	K	E	L	F	T	P	S	A	M	Á	K	B
É	G	T	E	Ü	B	N	Ö	Ü	M	D	W	S	É	R	T	É	K	G	O	T	E	P
G	J	S	N	V	B	F	U	Z	X	T	R	K	O	I	C	N	A	E	X	L	Z	S
O	B	P	N	G	S	O	V	T	R	J	G	T	A	D	F	Z	X	A	X	C	B	C
G	Ó	T	E	L	Ö	R	E	L	Á	T	Ó	C	A	N	Z	H	K	A	S	H	Z	E
M	O	O	T	B	E	I	D	O	A	Ó	U	D	E	S	A	É	Y	M	M	Ö	Z	T
D	T	C	P	J	Y	N	A	E	T	A	J	I	H	O	L	T	O	D	A	T	O	S
D	D	Ö	H	Y	S	T	É	Á	R	N	R	U	G	A	W	S	K	I	S	R	D	Á

1. PÉNZHÉT
2. ÉRTÉK
3. KAMAT
4. FORINT
5. TAKARÉKOSSÁG
6. FELELŐSSÉG
7. TUDATOS
8. ELŐRELÁTÓ
9. TARTALÉK
10. TERVEZÉS

4. FELADAT

TUDOD-E?

Ha befizetjük pénzünket a bankba, és hónapokkal, évekkel később kivesszük, a banktól kamatot kapunk.

Hogyan szaporíthatod a pénzed? Írd be a hiányzó számokat!

ZSEBPÉNZ	800	400	1 000		600		2 000	1 800	
KAMAT	80	40		150		140			
FELVETT PÉNZ	880								3 300

5. FELADAT

Párosítsátok a képeket a hozzájuk tartozó feliratokkal, és fogalmazzatok meg további pénznyelő rossz szokásokat! Minden ötlet **két fabatkát** ér.

A

B

C

D

E

1. Mindenhol égő lámpa .....
2. Télen egész napra tágra nyitott ablak .....
3. Csöpögő csap .....
4. Felesleges vásárlások .....
5. Kidobált ennivaló .....

ÖTLETEK:

.....

.....

.....

6. FELADAT

Nézzétek meg a magyar pénzek képeit, és találjátok ki, melyik kettő a **kakuktktojás**, ami napjainkban nincs forgalomban.

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

Melyik kettő a kakuktktojás? .....

Ha felismeritek az egyes papírpénzeken szereplő történelmi személyek, nevezétek meg őket!

A: .....

E: .....

B: .....

F: .....

C: .....

G: .....

D: .....

H: .....

Mennyi a képen szereplő pénzek névértékeinek összege? .....

7. FELADAT

Döme áprilisban kezdett takarékoskodni.
Az induláskor volt már **200 Ft**-ja.
Minden hónapban gyűjtött hozzá **150 Ft**-ot.

Hány hónap múlva lett **800 Ft**-ja? .....

Hány hónap múlva lett **1 700 Ft**-ja? .....

Mennyi pénze lett **év végére**? .....

Mennyi pénze lett **egy év múlva**? .....

Mikor érdemes a „**mamabankba**” betennie a pénzét, ahol **megduplázódik**?

.....

1. FELADAT

Pénzzel, pénzköltéssel kapcsolatos szólásmondásokat olvashattok.

Válogassátok ki közülük azokat, amelyek segítik az embert, hogy céljai teljesüljenek! Minden helyesen megtalált közmondás **két fabatkát** ér.

- A.** Égeti a pénz a zsebét.
- B.** Ablakon szórja ki a pénzt.
- C.** Összehúzza a nadrágszíjat.
- D.** Élére rakja a garast.
- E.** Várja, hogy a sültgalamb a szájába repüljön.
- F.** Ki korán kel, aranyat lel.
- G.** Fogához veri a garast.
- H.** Könnyen jön, könnyen megy.
- I.** Sok kicsi sokra megy.

Megoldás: C, D, F, G, I

2. FELADAT

Tervező Tamás is és **Szeleburdi Szofi** is szeretne volna anyák napján édesanyját egy cserép jácinttal köszönteni.

A két gyerek története összekeveredett. Válogassátok szét az eseményeket! Írjátok a számokkal jelzett eseményeket a két gyerek neve mellé!

1. összegyűjtötte zsebpénzét
2. nem takarékoskodott
3. elköltötte az ajándékba kapott pénzt
4. nem tudta megvenni a cserép jácintot
5. lemondott a fagyiról
6. visszaváltotta az üvegeket
7. megvette cserép jácintot

Megoldás: Tervező Tamás: 1, 5, 6, 7   Szeleburdi Szofi: 2, 3, 4

3. FELADAT: Szókereső

A táblázatban elrejtettem a számokkal jelzett szavakat. Keressétek meg őket!

H	O	H	O	K	P	O	O	K	Z	T	O	T	X	G	N	V	X	P	S	Q	Z	M
X	Z	D	Q	M	Y	B	X	D	Ü	J	A	T	Q	Y	U	U	R	H	Ö	Ö	T	A
T	Ö	C	H	Ö	G	W	S	G	I	K	X	B	O	S	Z	Ü	Q	A	W	D	A	Ö
F	L	M	V	J	C	B	S	U	A	C	Ö	I	X	A	H	E	U	T	U	Q	R	J
E	V	Ö	R	Z	D	L	W	R	S	H	P	C	H	Ö	J	O	C	H	C	S	T	F
L	D	Y	Ü	W	E	J	É	Ü	P	Y	B	K	I	J	P	F	Y	V	U	P	A	R
E	R	J	M	O	T	K	K	Ö	D	H	Z	S	M	Z	E	R	E	X	R	K	L	R
L	E	V	V	A	O	V	O	W	X	N	A	X	K	J	R	A	D	W	A	U	É	O
Ö	G	I	T	S	I	T	E	R	V	E	Z	É	S	Á	R	J	Y	V	D	I	K	K
S	R	K	S	S	P	U	Z	Ü	P	D	S	G	U	J	F	D	L	H	J	X	G	Á
S	Á	Á	Y	I	V	E	G	B	Y	Á	K	E	L	F	T	P	S	A	M	Á	K	B
É	G	T	E	Ü	B	N	Ö	Ü	M	D	W	S	É	R	T	É	K	G	O	T	E	P
G	J	S	N	V	B	F	U	Z	X	T	R	K	O	I	C	N	A	E	X	L	Z	S
O	B	P	N	G	S	O	V	T	R	J	G	T	A	D	F	Z	X	A	X	C	B	C
G	Ó	T	E	L	Ö	R	E	L	Á	T	Ó	C	A	M	Z	H	K	A	S	H	Z	E
M	O	O	T	B	E	I	D	O	A	Ó	U	D	E	S	A	É	Y	M	M	Ö	Z	T
D	T	C	P	J	Y	N	A	E	T	A	J	I	H	O	L	T	U	D	A	T	O	S
D	D	Ö	H	Y	S	T	É	Á	R	N	R	U	G	A	W	S	K	I	S	R	D	Á

4. FELADAT

ZSEBPÉNZ	800	400	1 000	1 500	600	1 400	2 000	1 800	3 000
KAMAT	80	40	100	150	60	140	200	180	300
FELVETT PÉNZ	880	440	1 100	1 650	660	1 540	2 200	1 980	3 300

5. FELADAT

Párosítsátok a képeket a hozzájuk tartozó feliratokkal, és fogalmazzatok meg további pénznyelő rossz szokásokat! Minden ötlet **két fabatkát** ér.

A

B

C

D

E

1. Mindenhol égő lámpa C
2. Télen egész napra tágra nyitott ablak ..... B
3. Csöpögő csap ..... A
4. Felesleges vásárlások ..... E
5. Kidobált ennivaló ..... D

ÖTLETEK:

.....

.....

.....

6. FELADAT

Nézzétek meg a magyar pénzek képeit, és találjátok ki, melyik kettő a **kakukktojás**, ami napjainkban nincs forgalomban.

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

Melyik kettő a kakukktojás? **C, F**

Ha felismeritek az egyes papírpénzekben szereplő történelmi személyek, nevezzétek meg őket!

A: Deák Frenc

E: Mátyás király

B: Bethlen Gábor

F: Kossuth Lajos

C: Károly Róbert

G: Széchenyi István

D: Szent István király

H: II. Rákóczi Ferenc

Mennyi a képen szereplő pénzek névértékeinek összege? **39 185 Ft**

7. FELADAT

Döme áprilisban kezdett takarékoskodni.
Az induláskor volt már **200 Ft**-ja.
Minden hónapban gyűjtött hozzá **150 Ft**-ot.

Hány hónap múlva lett **800 Ft**-ja? .....

Hány hónap múlva lett **1 700 Ft**-ja? .....

Mennyi pénze lett **év végére**? .....

Mennyi pénze lett **egy év múlva**? .....

Mikor érdemes a „**mamabankba**” betennie a pénzét, ahol **megduplázódik**?

.....

Megoldás:

- **4 hónap múlva,**
- **10 hónap múlva,**
- **1 550Ft,**
- **2 000Ft,**
- **ha nem szeretné elkölteni (takarékoskodik)**

PÉNZ7

Kedves Pedagógus!

Köszönjük, hogy a Pénz7 tanórák megtartásával Ön is hozzájárul a diákok pénzügyi-gazdasági ismereteinek bővítéséhez! Bízunk benne, hogy közös erőfeszítéseink eredményeként a fiatalabb generációk tagjai hiánypótló, hasznos tudással gazdagodnak, s a diákok szemléletének fejlesztésével a magyar családok pénzügyi tudatossága is növekedni fog.

Üdvözlettel a Pénz7 programsorozat szervezői:

PÉNZIRÁNYTŰ

